

Izveštaj o kontroli kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja za Jul 2023.god

11.08.2023

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrši se na pet mernih mesta i to na sledećim mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naš je dete-Vrtić" u Neve Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji. Pri izboru mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na svim mernim mestima vrši se sistematsko dnevno merenje koncentracija osnovnih zagađujućih materija u vazduhu: SO₂, O₃ i NO₂. Takođe se na svim mernim mestima vrši i analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuje i koncentracija ukupnih taložnih materija. Granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti za pojedine zagađujuće materije baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i 26/21 Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Izvori zagađenja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložnicama, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak.

Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, osećanja stezanja u grudima, suzenja očiju, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

REZULTATI ISPITIVANJA

Â

Sumpor dioksid

Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

U julu 2023.god. izvršeno je ukupno 155 dnevni merenja koncentracija SO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na svakom mernom mestu.

Â U julu 2023.god. nivo SO₂ nije bio preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po

Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije SO₂ u vazduhu za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan .

Â

ÄEaÄ'

Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

U julu 2023.god. izvrÅeno je ukupno 155 dnevnih merenja koncentracija SO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na svakom mernom mestu.

U julu 2023.god. nivo SO₂ nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po vaÅeÄtoj Uredbi.

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije SO₂ u vazduhu za jedan dan iznosi 50 µg/m³/dan.

Â

Azot dioksid

Â

U julu 2023.god. izvrÅeno je ukupno 155 dnevnih merenja koncentracija azot dioksida u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na svakom mernom mestu.

U julu 2023.god. nivo NO₂ nije bio preko graniÄne, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, po vaÅeÄtoj Uredbi, na svim mernim mestima.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije azot dioksida u vazduhu za jedan dan iznosi 85 µg/m³/dan.

Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

Aerosediment

Â

U julu 2023.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina rađena je na 2 merna mesta: ZZJZ Vranje I Osnovna škola "Predrag Devede Vranjskoj Banji, dok na preostala tri merna mesta nije bilo aerosedimenta u sedimentatoru.

Nivo ukupnih taložnih materija u julu 2023.god.na navedena dva merna mesta bio je ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec po važećoj Uredbi.

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije ukupnih taložnih materija za jedan mesec iznosi 450 mg/m²/dan.

Â Â

Â

Â

Â

DR NEVENKA STANOJKOVIĆ

Spec.higijene

Â

Â

DEJAN JOVANOVIĆ

Spec.toksikologije